

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

НН інститут фізичної культури

Кафедра теорії та методики спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор НН інституту фізичної
культури

М.О. Лянной

« » 2023 __ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Спортивні ігри (гандбол) та методика їх викладання
(3-й рік навчання)**

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта (Фізична культура)

Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Фізична
культура)

Перший (бакалаврський) рівень

Мова навчання: українська

Погоджено науково-методичною
комісією

НН

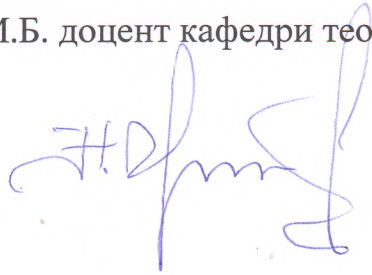
інституту/факультету _____

« 31 » вересня 2023 р.

Голова: Мороз Л.В., к.п.н., доцент

Розробник:

Чхайло М.Б. доцент кафедри теорії і методики спорту

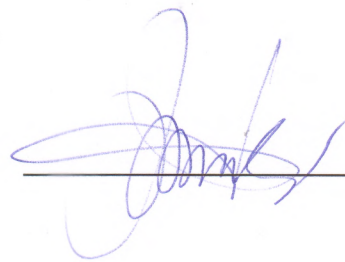

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії та методики спорту

Протокол №1 від «31» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

Бермудес Д. В., к. пед. н., доцент

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
3-й		3-й	
Семестр			
5-й -6-й		5-й -6-й	
Лекції			
4 год.		4 год.	
Практичні, семінарські			
40 год.		8 год.	
Самостійна робота			
86 год.		108 год.	
Консультації:			
2 год.		2 год.	
Загальна кількість годин - 120		Вид контролю: диференційований залік у 6 семестрі	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна вивчається на 3 курсі та формує у студентів *здатності* використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання з теорії і методики гандболу, *здатність* використовувати різні методи та прийоми навчання під час тренувального процесу спортсменів засобами гандболу, що у підсумку надасть майбутнім тренерам можливості *визначати* позатренувальні та позазмагальні засоби стимулювання працездатності та відновних процесів, *застосовувати* знання з техніки гандболу у професійній діяльності тренера; *підбирати та узагальнювати* засоби та методи розвитку провідних фізичних якостей в обраному виді спорту за допомогою технічних прийомів з гандболу.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення дисципліни повинно базуватись на засвоєнні знань, отриманих під час вивчення попередніх дисциплін, таких як теорія та методика обраного виду спорту, рухливі ігри та методика їх викладання, футбол, баскетбол, волейбол та методика їх викладання, вступ до спеціальності. Студент, у результаті раніше здобутих знань, повинен бути здатним: застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях, працювати в команді, дотримуватися техніки безпеки під час проведення занять, використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання з теорії і методики фізичного виховання та обраного виду спорту.

3. Результати навчання за дисципліною

Студент, у результаті отриманих знань під час вивчення дисципліни, повинен: *знати* підходи до забезпечення якісного виконання завдань під час занять гандболом на основі інструкцій, методичних рекомендацій, встановлених норм; *демонструвати* знання термінології викладання гандболу; оцінювати рівень підготовленості вихованців у гандболі; *визначати* форми організації занять у гандболі з урахування вікових, статевих особливостей дітей та молоді; *розкривати* основи техніки рухів у гандболі та *розробляти* алгоритм їх навчання та вдосконалення.

Знання	<p style="text-align: center;">Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ класифікацію та термінологію гандболу; ✓ - аналіз техніки виконання вивчених прийомів гандболу; ✓ - методику навчання прийомам гандболу; ✓ - обов'язки суддів під час проведення змагань з гандболу;
---------------	--

Уміння	<ul style="list-style-type: none"> ✓ організація та проведення змагань із гандболу <p style="text-align: center;">Уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ правильно демонструвати техніку виконання вивчених прийомів гри; ✓ -проводити окремі частини занять по вказівці викладача; ✓ -самостійно підбирати вправи для вирішення поставленого на заняттях завдання; ✓ -вірно розповісти і графічно зобразити ігрові комбінації; ✓ -судити учбові ігри; ✓ -вести протокол гри; ✓ -розробляти положення про змагання; ✓ -написати конспект занять
Комунікація:	<p style="text-align: center;">Комунікація:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ організовує співпрацю учнів і вихованців та ефективно працює в команді закладу (педагогічному, тренерському колективах), інших професійних об'єднаннях). ✓ здатний розуміти значення культури як форми людського існування, цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	заслугове студент, що виявив всесторонні, систематичні і глибокі знання навчального матеріалу, уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїв основну і знайомий з додатковою літературою, рекомендованою програмою, виділяє головні положення у вивченому матеріалі і чітко відповідає на видозмінені питання. Як правило, оцінка "відмінно" виставляється студентам, що засвоїли взаємозв'язок основних понять дисципліни в їх значенні для професії, що набувається, проявили творчі здібності в розумінні, викладі і використанні навчального матеріалу. Знання, як правило, характеризуються високим понятійним рівнем, глибоким засвоєнням фактів, прикладів і витікаючих з них узагальнень, вільно застосовуються на практиці.
82 - 89	заслугове студент, що знає весь вивчений матеріал, відповідає без особливих труднощів на питання викладача, засвоїв основну літературу, рекомендовану в програмі, уміє застосовувати отримані знання з практики, у відповідях не допускає серйозних помилок, лише незначні помилки, легко усуває окремі неточності за допомогою додаткових питань викладача. Як правило, оцінка "добре" виставляється студентам, що показали систематичні знання з дисципліни і здібні до їх самостійного поповнення і оновлення в ході подальшої учбової роботи і професійної діяльності. Знання, як правило, характеризуються високим понятійним рівнем, глибоким засвоєнням фактів, прикладів і витікаючих з них узагальнень.
74 - 81	заслугове студент, що уміло володіє теоретико-методичним матеріалом навчальної програми, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок. Допускає помилки і не

	чітко формулює висновки
64 - 73	заслугове студент, що на достатньому рівні відповідає на питання та вирішує практичні завдання, наводить окремі приклади, але не проявляє глибоких знань змісту програмного матеріалу.
60 - 63	заслугове студент, що виявив знання основного навчального матеріалу в об'ємі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, знайомий з основною літературою, рекомендованою програмою, але має труднощі при його самостійному відтворенні і вимагає додаткових і уточнюючих питань викладача, вважає за краще відповідати на питання відтворюючого характеру і має труднощі при відповідях на видозмінені питання, допускає помилки при відповіді. Знання, що оцінюються балом «3», часто знаходяться на рівні уявлень, що поєднуються з елементами наукових понять
35-59	виставляється студентів за повне незнання основного навчального матеріалу, за допущені принципові помилки під час відповіді на поставлені додаткові питання, передбачені програмою заліку. Як правило, оцінка "незадовільно" ставиться студентам, які не можуть продовжити навчання або приступити до професійної діяльності після закінчення вузу без додаткових занять по відповідній дисципліні
1 - 34	виставляється студентів за повне незнання основного навчального матеріалу, за допущені принципові помилки під час відповіді на поставлені додаткові питання, передбачені програмою заліку. Пропонується повторно вивчення дисципліни

Розподіл балів

Поточний контроль							Разом	Сума
РОЗДІЛ 1								
T 1.1	T 1.2	T 1.3	T 1.4	T 1.5	T 1.6	T 1.7		
Поточний контроль								100
2	2	2	12	12	12	12	54	
Контроль самостійної роботи								
2	2	2	10	10	10	10	46	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

- усне опитування;
- контрольні роботи;
- тестування фізичної та техніко-тактичної підготовленості.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ГАНДБОЛУ.

Тема 1. Предмет та характеристика гри у гандбол. Завдання, зміст дисципліни та залікові вимоги. Термінологія. Класифікація, методика навчання та вдосконалення техніки гри.

Тема 2. Класифікація, методика навчання та вдосконалення тактики гри. Функції гравців. Правила гри.

Тема 3. Жести судді. Суддівство ігор. Заповнення протоколу гри.

Тема 4. Ознайомлення з прийомами техніки гри у нападі.

Тема 5. Ознайомлення з прийомами техніки гри у захисті.

Тема 6. Ознайомлення з прийомами тактики гри у нападі.

Тема 7. Ознайомлення з прийомами тактики гри у захисті.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. робота
РОЗДІЛ 1. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ГАНДБОЛУ												
Тема 1.1 Предмет та характеристика гри у гандбол. Завдання, зміст дисципліни та залікові вимоги. Термінологія. Класифікація, методика навчання та вдосконалення	20	2	4			14	22	2	2			18

техніки гри. Класифікація, методика навчання та вдосконалення тактики гри.											
Тема 1.2. Класифікація, методика навчання та вдосконалення тактики гри. Функції гравців. Правила гри.	14		4			10	15				15
Тема 1.3. Функції гравців. Правила гри. Жести судді. Суддівство ігор. Заповнення протоколу гри.	16		4			12	17	2			15
Тема 1.4. Ознайомлення з прийомами техніки гри у нападі.	20	2	6			12	15				15
Тема 1.5. Ознайомлення з прийомами техніки гри у захисті.	16		4			12	17	2			15
Тема 1.6. Ознайомлення з прийомами тактики гри у нападі.	14		4			10	17	2			15
Тема 1.7. Ознайомлення з прийомами тактики гри у захисті.	22		4			16	17	2			15
Усього годин	120	4	30			86	90	4	8		108

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Методика проведення підготовчої частини занять. Ознайомлення з стійкою гандболіста, способами пересування. Ознайомлення з поворотами, зупинками. Навчання веденню м'яча по прямій із зміною напрямку, висоти відскоку	2	2
2-3	Методика проведення підготовчої частини занять. Ознайомлення з ловлею та передачею м'яча двома руками на місці. Навчання веденню м'яча зі зміною швидкості напрямку руху. Навчання поворотам, зупинкам гандболіста.	2	
4-5	Методика проведення підготовчої частини занять. Навчання узгодженим діям ніг, тулуба, рук при ловлі та передачі м'яча. Навчання фінальному зусиллю при передачі зігнутою рукою від голови. Навчання захисним діям. Сприяння розвитку швидкості, спритності з використанням естафет і рухливих ігор.	2	2
6	Удосконалення техніки ловлі та передачі м'яча зігнутою рукою зверху від голови у залежності від зміни відстані передачі. Удосконалення захисних дій. Удосконалення ловлі та передачі м'яча двома руками з використанням естафет і рухливих ігор. Гра «Боротьба за м'яч».	2	2
7	Удосконалення ловлі та передачі м'яча однією рукою в русі. Удосконалення ловлі та передачі м'яча в рухливій грі "Захист прапора". Удосконалення захисних дій. Використання технічних прийомів у односторонній навчальній грі.	2	2
8-9	Удосконалення техніки ловлі та передачі м'яча в русі в русі. Удосконалення техніки ловлі та передачі м'яча прямою зверху, збоку. Удосконалення техніки ловлі та передачі м'яча з веденням і використанням естафет. Удосконалення захисних дій. Використання технічних прийомів у односторонній навчальній грі.	2	

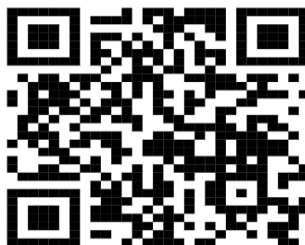
10-11	<p>Ознайомлення з технікою кидків м'яча в ворога, в опорному положенні зігнутою зверху.</p> <p>Ознайомлення з технікою кидків в ворота в опорному положенні прямою зверху.</p> <p>Удосконалення захисних дій.</p> <p>Удосконалення ловлі та передачі м'яча в іграх та естафетах.</p> <p>Використання технічних прийомів у односторонній навчальній грі.</p>	2	
12-13	<p>Удосконалення кидка м'яча у ворота в стрибку зігнутою зверху.</p> <p>Удосконалення кидка у ворота в стрибку з виносом руки з м'ячем.</p> <p>Удосконалення захисних дій.</p> <p>Удосконалення технічних прийомів в іграх та естафетах.</p> <p>Використання технічних прийомів у двосторонній навчальній грі.</p> <p>Методика суддівства.</p>	2	
14-15	<p>Навчання техніці кидка у передньому падінні.</p> <p>Навчання техніці кидка у ворота в падінні з лінії кутів.</p> <p>Удосконалення технічних прийомів в іграх та естафетах.</p> <p>Удосконалення техніки кидків у ворота в двосторонній грі.</p> <p>Методика суддівства.</p>	4	
16-17	<p>Ознайомлення з фінтами.</p> <p>Удосконалення техніки кидків у ворота.</p> <p>Удосконалення технічних прийомів в іграх та естафетах.</p> <p>Удосконалення техніки володіння м'ячем у двосторонній грі.</p> <p>Методика суддівства.</p>	4	
18-19	<p>Удосконалення техніки виконання фінтів.</p> <p>Удосконалення техніки захисних дій.</p> <p>Удосконалення технічних прийомів в іграх та естафетах.</p> <p>Удосконалення техніки володіння м'ячем у двосторонній грі.</p> <p>Методика суддівства.</p>	4	
20	<p>Удосконалення техніки виконання фінтів.</p> <p>Розучування тактичних взаємодій 2-х та 3-х гравців як у нападі, так і у захисті.</p> <p>Удосконалення технічних прийомів в іграх та естафетах.</p> <p>7-ми метровий кидок.</p> <p>Удосконалення техніки володіння м'ячем у двосторонній грі.</p>	2	

	Методика суддівства.		
Разом		40	8

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Борисов О.О. Основи теорії методики викладання гандболу і футболу – К.: ПП «Люскар», 2004. 664 с.
2. Левкін В.І. Кудріна Н.В., Згоба В.Л. Теорія і методика викладання гандболу: метод. посіб. для студ., Л.: ЛДУФК, 2011. 136 с.
3. Гандбол. Навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності / За ред. О.П. Моргушенко. К., 1993. 172 с.
4. Демчишин А.П. Підготовка юних гандболістів. К.: Радянська школа, 1982. 191 с.
5. Тульчинська Т.А., Руденко Є.В. Гандбол: навчально-методичний посібник. Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2014. 76 с.
6. Соловей О.М., Соловей Д.О. Теоретичні основи гандболу: навчальний

посібник. Дніпро: 2017. 161 с.

Додаткові:

1. Драчук А.І. Теорія і методика викладання гандболу: Навчальний посібник. 2-е вид., доповн. і переробл. Вінниця, 2011 154 с
2. Європейська федерація гандболу: [електронний ресурс] //режим доступу: <http://www.evrohandball.com>
3. Міжнародна федерація гандболу: [електронний ресурс] //режим доступу: <http://www.ihf.info>
4. Гивер Н.Є. Організація і суддівство змагань з гандболу: Методичні рекомендації. Гродно: ГрГУ, 2008. 48 с.

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

Обладнання: спеціалізований ігровий майданчик; м'ячі гандбольні; м'ячі тенісні; медичинбол; фішки; скакалки; карімат; стійки; бар'єри різновисокі; штанга; гири; еспандер гумовий; гантелі різної ваги.

Програмне забезпечення

- електронний варіант лекцій;
- методичні вказівки щодо виконання контрольних завдань (електронний варіант).